

Stratégia 2020

Tartalom

Bevezetés.....	3
Kik vagyunk?	4
Környezet, ahol tevékenykedünk	5
Küldetésünk.....	6
Jövőképünk	6
Értékeink	7
Stratégiai célok 2020.....	8
1. fő cél: Segítségnyújtás katasztrófák esetén	8
2. fő cél: Az egészséges és biztonságos élet elősegítése, a környezet védelme.....	9
3. fő cél: Szociális segítségnyújtás, a társadalmi összetartozás, az erőszakmentesség előmozdítása.....	10
Hogyan dolgozunk? Hogyan érjük el stratégiai céljainkat?.....	12
1. Szervezetfejlesztés	12
2. Ifjúsági tevékenység.....	12
3. A közösségek és az önkéntesség iránti elköteleződés.....	13
4. Humanitárius diplomácia, mint a rászorultság megelőzésének és csökkentésének eszköze globalizált világunkban	13
5. Érdekképviselés és kommunikáció.....	14
6. Együttműködés és az erőforrások megosztása	15
7. Hatékonyan működő nemzeti társaság.....	15
8. Együttműködés a Nemzetközi Vöröskereszt és Vörösfélhold Mozgalmon belül, szervezeten belüli partneri együttműködés.....	15
9. A jól működő Országos Igazgatóság.....	16
10. Felelős irányítás	16
11. Elszámoltathatóság/átláthatóság	17

Bevezetés

A Nemzetközi Vöröskereszt Mozgalom 1863 óta segíti a fegyveres konfliktus-, a katasztrófa- és más veszélyhelyzetekben, valamint békeidőben az emberi élet és méltóság védelmét. Az elmúlt több mint egy évszázadban a környezet, a kihívások folyamatosan változtak, melyhez a Vöröskereszt Mozgalom minden eleme igazodott.

Napjainkban a világ 187 országában több tízmillió önkéntes segíti a Vöröskereszt, Vörösfélhold, vagy Vörös Kristály szervezetek küldetésének teljesülését, melyet nemzetközi viszonylatban a Vöröskereszt és Vörösfélhold Társaságok Nemzetközi Szövetsége (IFRC) és a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága (ICRC) támogat.

A Mozgalom történelme, egyedülálló nemzetközi hálózata és jogi alapja lehetőséget biztosít a kiváló eredmények elérésére, de ezzel együtt folyamatosan figyelmet kell fordítani a Mozgalom és nemzeti társaságunk tevékenységének értékelésére és fejlesztésére is.

Az alapító, Henry Dunant eszméjét leginkább az az ember testesíti meg, aki önkéntes tevékenységgel a társadalmat, illetve a saját szűkebb környezetét szolgálja.

A Vöröskereszt és Vörösfélhold Társaságok Nemzetközi Szövetsége saját tapasztalatai és 187 ország javaslatai alapján kidolgozta a Nemzetközi Vöröskereszt Mozgalom 2010-2020 évekre szóló nemzetközi stratégiáját.

A dokumentum három fő célja jól körülhatárolt:

- stratégiai cél: Életmentés, a megélhetési források megóvása, a katasztrófák és válságok utáni helyreállítás megszilárdítása
- stratégiai cél: Az egészséges és biztonságos élet elősegítése
- stratégiai cél: A társadalmi befogadás, az erőszakmentesség és a béke kultúrájának előmozdítása

A Vöröskereszt és Vörösfélhold Társaságok Nemzetközi Szövetsége stratégiája dinamikus keret, amely alkalmazható különböző környezetekre és változó körülményekre, iránymutatást ad a Magyar Vöröskeresztnek is a következő évtized kihívásainak kezeléséhez.

A Magyar Vöröskereszt Stratégia 2020 dokumentuma kifejezi, azon elhatározását, mely szerint tovább kíván haladni a következő évtizedben is az emberiséget fenyegető legfontosabb kihívások leküzdésében. A Magyar Vöröskereszt a Stratégia 2020 megvalósításáról rendszeresen beszámol éves Küldöttgyűlésein. A félidős jelentésére 2016-ben, a záró értékelésére 2020-ban, a soros Kongresszuson kerül sor.

Kik vagyunk?

A Magyar Vöröskereszt 1881. évben alakult meg, 1921-től tagja a Vöröskereszt és Vörösfélhold Társaságok Nemzetközi Szövetségének. Tevékenységét alapelvei szellemében, a „Háború áldozatainak védelmét szolgáló” 1949. évi négy Genfi Egyezmény, valamint ezek 1977. évi I. és II. és 2005. évi III. kiegészítő jegyzőkönyvei alapján végzi, amely egyezményeknek a Magyarország részes állama.

Alapelveink:

- emberiség
- pártatlanság
- semlegesség
- függetlenség
- önkéntesség
- egység
- egyetemesség

Programjaink, akcióink megvalósítását, szolgáltatásaink működtetését mintegy 130.000 tag, 40.000 önkéntes, valamint 1.200 munkatárs segíti.

Az elmúlt évtizedben programokat, projekteket, akciókat szervezetünk emblémánk védelmére, a rászorulóknak segítségére, katasztrófhelyzetek áldozatainak támogatására. Megkülönböztető figyelmet fordítottunk az elsősegélynyújtó ismeretek terjesztésére, a véradók, véradási események szervezésére. Fontos területnek tekintettük önkénteseink képzését, menedzselését, a fiatalok bevonását a mozgalmunk életébe.

Munkánkat a társadalom elismerte, ezt számos köszönőlevél, elismerés bizonyítja

Ugyanakkor az eltelő időszak elemzése kapcsán megállapítható, hogy számos területen munkánk minősége, hatékonysága tovább javítható. Készen állunk arra, hogy **többet, jobban tegyünk, és tovább jussunk**. Ebben segít:

- a Nemzetközi Federáció támogatása, befogadó stratégiája;
- annak erőteljesebb hangsúlyozása, hogy a megyei/területi szervezeti egységek, mint megfelelő erőforrásokkal, jó irányítással és menedzsmenttel, erős, sokrétű tag-, önkéntes és egyéb támogatói bázissal rendelkező szervezetek segítő szerepet játszanak és fenntarthatóan fejlődnek;
- fejlesztő tevékenységeink, szolgáltatásaink, katasztrófák idején nyújtott közismert segítségünk hangsúlyozása;
- alapelveink betartásával az egyenlőség (diszkrimináció mentesség) megvalósítása szervezetünkön belül és tevékenységeinkben, lehetővé téve a sebezhető csoportok nagyobb mértékű bekapcsolódását munkánkba;
- kapacitásainkat a leghatékonyabb módon fordítsuk a legrászorultabb és legsebezhetőbb embereknek nyújtott szolgáltatásaink bővítésére, mindezt nagyobb nyitottsággal és rugalmassággal, partnereinkkel együttműködve;
- ha alapelveinkhez ragaszkodva többször nyilvánulunk meg, és többször emelünk szót a sebezhető és hátrányos helyzetű emberekért;
- a szervezetre vonatkozóan összhangba hozzuk a tervezést, a teljesítményirányítást és az elszámoltathatóságot.

Környezet, ahol tevékenykedünk

Az utóbbi évtizedekre jellemző nemzetközi demográfiai folyamatok Magyarországon is megfigyelhetők.

„Európában tovább élnek az emberek, később lesz gyermekük és kevesebb a fiatal. A 15–29 éves korcsoport Európa népességének jelenleg 19,3%-a, az előrejelzések szerint 2050-ben azonban már csak 15,3%-át fogja kitenni. Ezek a demográfiai változások egyaránt befolyásolják a családokat, a nemzedékek közötti szolidaritást és a gazdasági növekedést.”¹

A világon 2,65 az egy termékeny korú nőre jutó elveszületések száma, ugyanakkor ez a mutató, a teljes termékenységi ráta, a fejlettebb régiókban nem éri el a 2,1-es szintet, ami az egyszerű reprodukcióhoz szükséges. Magyarországon- 2011. évi becslése alapján – a termékenységi ráta 1,4.² Ugyanakkor a születéskor várható átlagos élettartam az egész világon növekszik, a fejlett országokban 76 év. Hazánkban 2010. évi KSH adatok szerint a várható élettartam nők esetében 78,1 év, míg a férfiak körében 70,5 év. A termékenység csökkenése, illetve a születéskor várható élettartam növekedése - természetes következménye a **lakosság elöregedése**. A 60 évesnél idősebbek aránya a világon átlagosan 11%, ezzel szemben a fejlett országokban 20%, Európában, 21% körül mozog. KSH adatok szerint 2011. évben hazánkban ez a mutató: 22,9 %.³

Mind a születések számának csökkenését, mind az eltartási arány romlását valamelyest ellensúlyozza a **bevándorlás**, mely lassítja a népesség természetes fogyását.

A **nyugdíjrendszer fenntarthatóságát** leginkább a munkaképes korúak alacsony aktivitása veszélyezteti. A foglalkoztatási szint az EUROSTAT adatai szerint 2010. évben a 20-64 éves népesség körében Magyarországon 60,4%; míg a munkanélküliségi ráta 11,2 %-os volt.⁴

Magas az inaktív aránya, amely a **szegénység újratermelődéséhez** vezetett. A szűkös, bizonytalan jövedelmek, a rossz lakásviszonyok, a családokban a szülők munkanélkülisége és a közszolgáltatásokhoz való nehezebb hozzáférés is mélyítette a társadalmi kirekesztődést, kiszorulást az életlehetőségekből a tanulás, az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége területén is.

Ma minden harmadik ember (kb. 3 millióan) Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák etnikai csoportja külön figyelmet kíván, hiszen a tapasztalatok azt mutatják, hogy a szegények között is ők a legszegényebbek.⁵

Magyarország társadalmi-gazdasági fejlettségéhez képest a lakosság **egészségi állapota kedvezőtlen**, alacsony szintű az egészségtudatosság. A halálesetek mintegy 90%-a az öt vezető

---

¹ Forrás: Az EU ifjúsági stratégiája – befektetés és az érvényesülés elősegítése (2009)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0200:FIN:HU:PDF>

² Forrás: http://hu.wikipedia.org/wiki/Orsz%C3%A1gok_term%C3%A9kenys%C3%A9gi_r%C3%A1ta_szerinti_list%C3%A1ja

³ Forrás:

www.kormany.hu/download/7/09/90000/%C3%96sszes%C3%ADtett%202011%20n%C3%A9pe%C3%BC%20%20jelent%C3%A9s.doc

⁴ A globális környezet gazdaságon kívüli tényezőinek középtávú előrejelzése

Forrás: http://www.vki.hu/kulcapcs/A_vilag_nepessegenek_alakulasa.pdf

⁵ Vö.: Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia – Mélyszegénység, Gyermekszegénység, Romák – (2011–2020); forrás: http://ec.europa.eu/justice/discrimination/files/roma_hungary_strategy_hu.pdf

halálloki főcsoportba (keringési rendszeri betegségek, daganatok, emésztőrendszeri betegségek, légzőrendszeri betegségek és külső okok) sorolható.

Ugyanakkor hazánkban az elmúlt évtizedekben jelentősen **emelkedett a lakosság képzettségi szintje**, a felsőoktatásban tanulók száma növekedett, de jelentős egyenlőtlenségek alakultak ki e területen.

A pénzügyi, lakhatási vagy közlekedési nehézségekkel párosuló oktatási, foglalkoztatási, integrációs és egészségi problémák megnehezítik a fiatalok számára, hogy maguk irányítsák életüket, hogy cselekedjenek közösségükért.⁶

Katasztrófaveszélyeztetettség szempontból Magyarország különleges helyzetben van, a Duna vízgyűjtő területének középső szakaszán. Általánosságban kimondható, hogy hazánk nem tartozik a természeti katasztrófák által veszélyeztetett geológiai zónák közé, ugyanakkor árvízi veszélyeztetettsége nagy, s számolni szükséges a belvíz okozta károkkal is.⁷

Az éghajlatváltozás hazánkra is hatással van. Az utóbbi évtizedben egyre több éghajlati anomália (szárazság, özönvíz, szélviharok, villámcsapások gyakorisága stb.) tapasztalható.

Küldetésünk

„Ments életet, változtass szemléletet!”

A Magyar Vöröskereszt a Vöröskereszt/Vörösfélhold nemzetközi mozgalom tagjaként, alkalmazkodva a gyorsan változó világ kihívásaihoz és lehetőségeihez, a segítségre szoruló emberek érdekében cselekszik. Tagjaival, önkénteseivel részt vesz katasztrófák és társadalmi-gazdasági válságok idején a humanitárius segítségnyújtásban, aktív a szociális segítségnyújtás és a közösségek megerősítésének területén, ahol a cél a jobb egészség, a rászorultság csökkentése, a nemzeti összetartozás erősítése. Döntéshozó fórumokon kifejezésre juttatja a sebezhető emberek aggodalmait és érdekeit.

Jövőképünk

A Magyar Vöröskereszt egy olyan szervezet, amely a társadalom és a kormányzat elismertségét élvezve, a Nemzetközi Vöröskereszt Mozgalom értékeire és az önkéntesség erejére építve, hatékonyan, kreatívan mozgósítja az erőforrásokat az emberi szenvedés enyhítése, az emberi méltóság, a társadalmi összetartozás és a béke előmozdítása érdekében.

---

⁶ Vö: Az EU ifjúsági stratégiája – befektetés és az érvényesülés elősegítése (2009)

⁷ Pataky Iván: A katasztrófavédelem kiindulópontja egy országos stratégia

Forrás: http://www.zmne.hu/kulso/mhht/hadtudomany/2000/4_12.html

Értékeink

A Vöröskereszt és Vörösfélhold Mozgalom tagjaként magunkénak valljuk a Föderáció által megfogalmazott következő értékeket:

Emberek: emberek és közösségek kapacitásait erősítjük, hogy egymást segítve dolgozzanak, hogy a legégetőbb szükségleteikre és sebezhetőségeikre fenntartható megoldásokat találjanak.

Feddhetlenség: alapelveinknek megfelelően átlátható és elszámoltatható módon végezzük munkánkat.

Partnerség: A Vöröskereszt és Vörösfélhold Mozgalom tagjaiként, annak alapszabálya által vezérelve, alapelveinknek megfelelően együttműködünk a kormányokkal és más szervezetekkel anélkül, hogy emblémáinkat és az általuk képviselt függetlenséget, pártatlanságot és semlegességet veszélyeztetnénk.

Sokféleség/sokszínűség: A hátrányos megkülönböztetéstől való mentesség, valamint a pártatlanság, az egység és az egyetemesség elvei alapján tiszteletben tartjuk azoknak a közösségeknek a sokféleségét, amelyekkel dolgozunk, valamint önkénteseink, tagjaink és munkatársaink sokféleségét.

Minőség: A munkánkban élen járunk és kiválóságra törekszünk, felhívjuk a figyelmet a közösségek jogaira, szükségleteire és sebezhetőségeire, és az azok mögött meghúzódó tényezőkre.

Újítás: Erőt merítünk közös történetünkből és hagyományainkból, de ugyanolyan elkötelezetten keresünk kreatív, fenntartható megoldásokat azokra a problémákra, melyek a változó világban az emberek jóllétét és méltóságát fenyegetik.

Stratégiai célok 2020

1. fő cél: Segítségnyújtás katasztrófák esetén – felkészülés, a veszélyhelyzet kezelése, helyreállítás és újjáépítés

A veszélyhelyzetekben a rászoruló embereknek nyújtott segítség a Vöröskereszt egyik alap tevékenysége. Megfelelő szakmai felkészültséggel, önkéntesek bevonásával és a katasztrófavédelemben résztvevő szervezetekkel együttműködésben olyan rendszerek, csoportok és készletek létrehozása, amelyek alkalmasak az emberi élet és egészség megvédésére a legnehezebb helyzetekben is.

A katasztrófa egy közösség működésének súlyos összeomlását eredményezi, ahol a veszteségek és károk olyan nagymértékűek, hogy a közösség önerejéből nem tud velük megbirkózni. Természeti vagy emberek által okozott katasztrófák, erőszakos konfliktusok következtében kialakult válsághelyzetek idején a legsürgetőbb feladat az életmentés, a szenvedés, a károk és veszteségek enyhítése, az érintett emberek védelmezése, mentális támogatása.

Fő feladatok

- katasztrófa készenléti terv aktualizálása, mely magában foglalja a standardizált dokumentációt is
- szakmai együttműködések kialakítása
- képzett és jól szervezett önkéntesek korai cselekvésre való felkészítése, ismereteik, tudásuk szinten tartása (szervezési, logisztikai, elsősegélynyújtó, mentális segítségnyújtó ismeretek is)
- a sürgősségi raktárkészletek kialakítása és folyamatos ellenőrzése alapvető szükségleti cikkekből (élelmezés, vízellátás)
- a logisztika és a kommunikáció optimalizálása katasztrófa helyzetekre/helyzetekben
- az alapvető egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés elősegítése
- szükség esetén a szétszakadt családi kapcsolatok helyreállítása
- helyreállítási munkálatokban való részvételi terv kidolgozása, részvétel
- hazai jogszabályalkotásban részvétel
- nemzetközi jogi együttműködés a katasztrófa jog, katasztrófa kezelési elvek és szabályok terjesztése

Várt eredmények:

- Hatékony készülségi kapacitás a katasztrófák és válsághelyzetek esetén történő megfelelő és időbeni segítségnyújtáshoz;
- Felkészítéssel a katasztrófák és válsághelyzetek következtében bekövetkező halálozások, veszteségek, pusztítás és egyéb káros következmények csökkenése;
- A természeti és ember által okozott katasztrófákból származó veszélyeztetettség és sebezhetőség csökkenése;
- A közösség működésének magasabb szintű helyreállítása katasztrófák és válsághelyzetek után.

2. fő cél: Az egészséges és biztonságos élet elősegítése, a környezet védelme

Az emberi élet és méltóság védelme a Vöröskereszt munkájának alapja.

A Magyar Vöröskereszt meghatározó tényezője legyen a lakosság egészséges életmódját és biztonságos életfeltételeit segítő tevékenységeknek, beleértve a tudatformáló, nevelő tevékenységeket is. Ebbe egyaránt beletartozik az emberek mentális és fizikai egészsége, valamint az a készség is, amellyel más embereken segíteni tud.

Fő feladatok:

- szervezet környezettudatos működése
- a hátrányos helyzetű közösségek támogatása, hogy hozzáférjen az egészségügyi ellátásokhoz (pl. szűrővizsgálatok),
- az egészségügyi hatóságok tevékenységének támogatása, jogalkotásban részvétel
- felvilágosító előadások, képzések szervezése egészségvédelem témakörökben (pl.: HIV fertőzés, tuberkulózis elleni küzdelem, védőoltások fontossága, a járványok és pandémia elleni felkészülés stb.)
- önkéntes, térítésmentes véradás szervezése, a biztonságos vér- és vérkészítmény ellátás előmozdítása
- a magasabb színvonalú egészségügyi ellátás érdekében (a legsebezhetőbb csoportok részére) kiegészítő tevékenységek nyújtása (pl.: táplálkozási tanácsadás, oktatás pszichoszociális segítségnyújtás stb.)
- jó egészséget meghatározó társadalmi, magatartásbeli és környezeti tényezők fejlődése érdekében:
  - o a politika befolyásolása
  - o társadalom mozgósítása a helyi veszélyhelyzetek felderítésére (pl. az egészségnevelés, a megfelelő minőségű ivóvízhez való hozzáférés, a jobb személyes higiéné, a fertőző betegségeknek való kitettség csökkentése, a kiegyensúlyozott étrend és testmozgás, a dohányzás, az alkohol, és egyéb anyagfüggőség, a stresszkezelés, HIV fertőzöttel és TBC-s betegekkel kapcsolatos megbélyegzés és előítéletek eloszlata, a biztonságos szexuális és reprodukív magatartás, a munkahelyi, háztartási és közúti biztonság javítása)
- az éghajlatváltozás veszélyeire történő figyelemfelhívás
- a fenntartható növekedés folyamatos szem előtt tartása a tevékenységek során

Várt eredmények:

- Az egyének és közösségek jobb egészségi állapota;
- A környezetünk szempontjából fenntartható életmód széleskörű társadalmi elfogadottsága.

3. fő cél: Szociális segítségnyújtás, a társadalmi összetartozás, az erőszakmentesség előmozdítása

A Magyar Vöröskereszt a Mozgalom alapelveinek terjesztésével eredményesen kezeli a társadalmi konfliktusokat, gyengítve ezzel az emberek közötti feszültségeket. Az emberek egymás iránti toleráns viselkedésének elősegítése mellett a szociális segítségnyújtó és közösségi programok alakításával támogatja az emberek egyéni felelősségérzetének fejlődését, hozzásegítve őket a jóllétük eléréséhez és megtartásához.

Világunkban a közösségek, térségek közötti gazdasági és politikai egyenlőtlenségek – ezen belül az erőforrásokhoz való hozzáférésekből és azok birtoklásából fakadó egyenlőtlenségek – jelentős feszültségforrások és bizonytalansági tényezők. A fenntartható növekedés célja, hogy ne alakuljanak ki további egyensúlyhiányok, a haladás és jólét eredményei az egyenlőtlenségeket csökkentsék.

A társadalmunkban élnek olyan emberek is, akik egyéni adottságaikból fakadóan nem képesek önállóan gondoskodni magukról, szociális biztonságukban korlátozottak, kiszolgáltatottak. Minden embernek és családnak, a személyes gazdasági-társadalmi biztonságuk megteremtéséhez szüksége van lakhatásra, piacképes képzettségre és munkára. A három szükséglet bármelyikének hiánya esetén kiszolgáltatottá és sebezhetővé válik.

A Magyar Vöröskereszt az 1990-es évek elejétől kezdve, reagálva az emberek nehéz gazdasági – szociális helyzetére jelentős erőforrásokkal rendelkező szociális intézményi- és szolgáltatási rendszert alakított ki.

Fő célcsoport:

- olyan csoportok, amelyek képtelenek a társadalom többsége számára általánosan hozzáférhető javakban való részesedésre (pl.: nők, lányok, egyedül élő idősök, egészségükben korlátozottak, fogyatékkal élők, nélkülözők, HIV fertőzöttek, nehéz helyzetben lévő gyermekek és fiatalok, embercsempészek áldozatai, menekültek, migránsok, különböző szexuális orientáltságú emberek, kisebbségi csoportok tagjai, emberi jogaitól megfosztott személyek stb.)

Fő feladatok:

- a Mozgalom alapelveinek széleskörű megismertetése és még teljesebb gyakorlati alkalmazása (a programok, akciók oly módon történő végzése, mely közvetíti a szervezet elkötelezettségét a társadalmi összetartozása erősítése mellett)
- a szervezet küldetése értelmében minden tevékenység és szolgáltatás a társadalmi összetartozás előmozdítását szolgálja
- a sebezhető (rászoruló) emberek segítése önállóságuk, jóllétük elérésében, megtartásában alapvető szükségletek kielégítésével, mentális segítségnyújtással, különös tekintettel az idős emberekre
- a hátrányos helyzetű csoportok képessé tévése, hogy jobban megállják a helyüket a társadalomban, olyan készségeik fejlesztése, amely segíti hogy hatékonyabban bekapcsolódhassanak a társadalom életébe
- hosszú távú és megfelelő megoldások megtalálása a migránsok jogainak széles körű megismertetésével, a befogadó közösségekbe való beilleszkedésükkel
- hátrányos helyzetű csoportok nagyobb mértékű hozzáféréseinek segítése a közösségi szolgáltatásokhoz emberjogi egyezmények tiszteletben tartásának előmozdításával

- feszültségek békés megoldása érdekében az erőszakmentes, toleráns megoldásokat előtérbe helyezése (pl.: kommunikáció, közvetítés, jelzés stb.)
- kultúrákon átívelő párbeszéd és harmónia elősegítése

Várt eredmények:

- Az alapelvek széleskörű elfogadottsága, a megbélyegzés és hátrányos megkülönböztetés csökkenése;
- Az erőszak csökkenése, a társadalmi különbségek békés rendezése;
- A hátrányos helyzetű emberek teljesebb körű beilleszkedése közösségeikbe.
- Hatékony szolgáltatási rendszer működése

Hogyan dolgozunk? Hogyan érjük el stratégiai céljainkat?

Vöröskereszt Mozgalom részeként – melynek értékei egyetemlegesek – a mindennapi munkánk végzése közben minden esetben a Nemzetközi Vöröskereszt alapelvei, annak Alkotmánya, a Magyar Vöröskeresztről szóló törvény és az Alapszabálya az irányadó.

1. Szervezetfejlesztés

Célja a stratégiai célok elérése, a sebezhetőség csökkentése, társadalmi összetartozás erősítése, a fenntartható növekedés érdekében hatékony, eredményes működés.

Ennek érdekében a főbb feladatok:

- rugalmas szervezeti struktúra működtetése
- választott vezetőség (Választmány) és az ügyvezetés szerepkörének, kompetenciájának világos, egyértelmű megfogalmazása minden szinten
- Vöröskeresztről szóló törvény módosítása (modernizálása, korszerűsítése??)
- az Alapszabály felülvizsgálata – jogszabályoknak, struktúrának, kompetenciáknak megfelelően
- szükségleteknek megfelelő szolgáltatások, programok indítása, beleértve
  - o a célcsoport pontos meghatározását
  - o információk összegyűjtését, elemzését
  - o követést, ellenőrzést
  - o beszámolási rendszer kidolgozását, átlátható beszámolásokat
- készségek fejlesztése, a kirekesztő és elidegenítő politikák és gyakorlatok felismerése, valamint kommunikációs és érdekérvényesítő képesség megerősítése érdekében; oktatási-képzési stratégia kidolgozása
- a biztonságos munkahely megteremtése, a dolgozók fizikai, mentális és szociális jóllétének elősegítése
- megismeri és elfogadja a jól működő nemzeti társaságok hitelesítésére készült, Federáció szintű felülvizsgálati mechanizmust

2. Ifjúsági tevékenység

Az ifjúság figyelem középpontjába állítása fontos befektetés a jelen és a jövő szempontjából. Fontos, hogy felnőttként is tagjai maradjanak a szervezetnek. A fiatalok hozzák azokat a készségeket, melyek az egyre nagyobb számú idős emberrel a kölcsönös tisztelet jegyében folyó munkához szükségesek. Ez elengedhetetlen a nemzedékek közötti tapasztalatátadáshoz, ami pedig a társadalmi haladás és stabilitás szempontjából létfontosságú.

Ennek érdekében a főbb feladatok:

- ifjúsági hálózat és struktúrájának megerősítése (fejlesztése?), működtetése
- feladatvállaló szerepük erősítése, aktív szerepvállalásuk az önkéntes tevékenységek szervezésében, levezetésében, megvalósításában (újítók, kultúrák közötti nagykövetek és kortársképzők)
- kötetlen megközelítési módon, sajátos képzési és készségfejlesztési formákkal történő felkészítésük annak érdekében, hogy a nemzeti társaság vezetőségében, menedzsmentjében és szolgáltatásaiban aktívan részt vegyenek

- a sebezhető környezetben élő fiatalok biztonságának és védelmének megteremtése, figyelembe véve korukat, nemüket és szükségleteiket

3. A közösségek és az önkéntesség iránti elköteleződés

Az erős és összetartó közösségek adják az alapját a szervezet teljesítményének. Az emberek a legfontosabb erőforrásai haladásunknak, amit csak akkor lehet fenntartani, ha irányítják és magukénak érzik a folyamatot. Minden közösség – függetlenül attól, hogy mennyire szegény – rendelkezik valamilyen kapacitással. Létfontosságú a helyi szervezetek és alapszervezetek kapacitásának kiépítése, növelése.

Az önkéntesség a közösségépítés alapja. Elősegíti a bizalmat és a kölcsönösséget. Arra buzdítja az embereket, hogy legyenek felelős állampolgárok.

Ennek érdekében a főbb feladatok:

- társadalmi bázis növelése – újabb tagok és önkéntesek bevonása küldetésünk megvalósítása érdekében
- nem hagyományos közösségek (érdeklődési köröknek megfelelő hálózatok, interneten elérhető virtuális közösségek) elérése
- átlátható tag- és önkéntes nyilvántartási rendszer működtetése (korszerű technológiával)
- önkéntes stratégia megújítása, az abból következő feladatok meghatározása, beleértve
  - o az önkéntes programokat, a munkák/tevékenységek megtervezését
  - o képzéseket
  - o rendszeres értékelést és elismerést
  - o lényeges helyi támogató rendszereke

4. Humanitárius diplomácia, mint a rászorultság megelőzésének és csökkentésének eszköze globalizált világunkban

Humanitárius diplomáciánk feladata a döntéshozók és véleményalkotók meggyőzése arról, hogy minden időben a sebezhető emberek érdekében és a Mozgalom Alapelveinek teljes tiszteletben tartásával cselekedjenek.

A humanitárius diplomácia fókuszba állítja a rászoruló emberek szükségleteit és jogait, és arra is törekszik, hogy hangjukat minden tárgyalási folyamatban erőteljesen hallathassák. A Magyar Vöröskereszt a mindenkori kormányzat kiegészítő szerepének kellő hangsúlyozásával a sebezhetőségek megelőzésére és csökkentésére törekszik.

Kiegészítő státusz: sajátos és egyedi kapcsolat az államok és a nemzeti társaságok között

„A kormányok elsődleges felelőssége az országaikban meglévő sebezhetőségek kezelése, a nemzeti társaságok fő kiegészítő szerepe abban áll, hogy ennek a feladatnak a teljesítésében segítsék őket. Ez által elismerik, hogy vannak idők, mikor a körülmények diktálnak, és egy minden fél által elfogadott független testületre van szükség a sebezhető közösségek eléréséhez, amelyekhez csak ilyen módon lehet eljutni. A kiegészítő szerep megteremti a maga semleges és pártatlan humanitárius terét, és szabadon, akadálytalanul működő kapacitások telepítése révén

lehetővé teszi a Vöröskereszt és Vörösfélhold Társaságok számára a kedvezményezettek elérését, hogy a sebezhető embereket szükségleteiknek megfelelően szolgálják.”⁸

Ennek érdekében a főbb feladatok:

- kapcsolatok, együttműködések megerősítése a hatóságokkal
- a Nemzetközi Vöröskereszt és Vörösfélhold Konferenciák határozatai alapján részvételét az állami kötelezettségek végrehajtásában
- a kormányzattól érkező – a Mozgalom alapszabályával és alapelveivel harmonizáló – humanitárius kérések teljesítése, amennyiben az eszközök/források rendelkezésre állnak
- együttműködés az egészségügyi és szociális szolgáltatások, katasztrófák kezelése és családi kapcsolatok helyreállítása területén
- feladatihoz tartozó ügyekben minden szinten párbeszéd folytatása a hatóságokkal
- felhatalmazás alapján a fegyveres erők reguláris egészségügyi alakulatainak segítése és a nemzeti társaság személyzetének ebben a keretben való alkalmazása, az 1949-es I. Genfi Egyezményrel összhangban
- a szervezet tevékenységéhez, szolgáltatásaihoz támogató környezet megteremtése

5. Érdekképviselő és kommunikáció

Helyi, nemzeti, regionális és globális szinten a Mozgalom kollektíven emel szót azért, hogy felhívja a figyelmet a sebezhető emberek segítségével és védelmével kapcsolatos szükségletre.

Ennek érdekében a főbb feladatok:

- jelzési feladat végzési
- jogszabályi tervezetek figyelése; jövőbeni sebezhetőségek, konfliktusok és válságok megelőzése és csökkentése szempontjából véleményezés, javaslati kiegészítések megtétele
- kommunikációban a modern kommunikációs eszközök és technológia adta lehetőségek kihasználása
- IFRC tematikus kampányaihoz csatlakozás
- A Nemzetközi Federáció információ-megosztó platformjainak figyelése
- online együttműködési eszközök használata

---

⁸ Az emberibb életért - másképp, jobban Stratégia 2020; 20. old.
Vöröskereszt és Vörösfélhold Társaságok Nemzetközi Szövetsége, Genf, 2010.

6. Együttműködés és az erőforrások megosztása

A Magyar Vöröskereszt, mint a nemzetközi humanitárius közösség tagja megbízható és kiszámítható módon működik közre a sebezhető emberek szükségleteinek ellátásában.

Ennek érdekében a főbb feladatok:

- együttműködések kialakítása mindazokkal, akik elfogadják a jó gyakorlat közös normáit
- az egyéni és más adományozókkal való partnerkapcsolatokban a közösségi tevékenységek hangsúlyozása, amelyek hosszú távú és eredményorientált intézkedéseken keresztül közvetlenül járulnak hozzá a sebezhető emberek szükségleteinek kielégítéséhez

7. Hatékonyan működő nemzeti társaság

A gyorsan változó világ lehetőségei és kihívásai közepette a szervezet dinamizmusának megőrzése.

Ennek érdekében a főbb feladatok:

- a munkafolyamatok folyamatos korszerűsítése a körülményeknek megfelelően
- az erőforrások és kapacitások megosztása
- Etikai Szabályzat kidolgozása, mely alapján végezzük tevékenységeinket, s amely hangsúlyozza a sebezhető emberek iránti tiszteletet, valamint a sokféleség, a kultúra és az egyenlőség iránti érzékenységet

8. Együttműködés a Nemzetközi Vöröskereszt és Vörösfélhold Mozgalmon belül, szervezeten belüli partneri együttműködés

A szervezet a stratégiai terveiken alapuló hosszú távú partnerkapcsolatokat létesíthet. Ezeket a partnerkapcsolatokat az érintett megyei szervezet koordinálja. A szervezet alapvető kötelesség a nagyfokú, de elkerülhető szenvedés kezelése

Ennek érdekében a főbb feladatok:

- közös megközelítések alkalmazása szükségletfelmérés esetén
- közös célok lefektetése
- közös tevékenységek és a szolgálni kívánt közösségek meghatározása
- partnerek közötti munkamegosztás meghatározása
- a megállapodásoknak megfelelő források cél szerint felhasználása,
- a közös feladatok megvalósítása és a folyamatos elszámoltathatósága

9. A jól működő Országos Igazgatóság

A Magyar Vöröskereszt országos szinten képviselő Országos Igazgatóság egyfelől védi és előmozdítja a szervezet identitását, másfelől a megyei szervezetek érdekeit szolgálja. Az Igazgatóság a megyei szervezeteknek nyújtott szolgáltatásokon keresztül szolgálja és kapcsolja össze a nemzeti társaságot. Ezek alapvető támogató szolgáltatások, melyekben minden megyei szervezetnek joga van részesülnie.

Az Igazgatóság támogatja a megyei szervezetek irányítását, fejlődését és szolgáltatásait, koordinálja és irányítja a nemzetközi segélyműveleteket. Támogatja a módszeres tervezést, teljesítményellenőrzést és beszámolást, ösztönzi a szabványokat, normákat.

Az Országos Igazgatóság közvetlen szolgáltatásnyújtás megszervezését és irányítását is vállalhatja, ha ezt a nagyfokú sebezhetőséggel járó körülmények megkövetelik. Külön forrásokat kaphat kiegészítő szolgáltatások biztosítására, amikor azok – a koordináció megerősítése, a közös szolgáltatások megosztása vagy az adminisztratív költségek csökkentése révén – hozzásegítik a megyei szervezeteket a nagyobb hatékonyság eléréséhez.

Az Országos Igazgatóság a Magyar Vöröskereszt feladatait hatékony, pártatlan, szakszerű, és elszámoltatható módon, megyei szervezetek együttműködésével végzi.

Ennek érdekében a főbb feladatok:

- eredményes külső-belső kommunikációs rendszer kidolgozása, működtetése
- hatékony kommunikáció, információáramlás
- segítő, koordináló, nyomkövető, ellenőrző rendszerek kidolgozása, alkalmazása
- döntés-előkészítések
- tudással, szakismerettel és tapasztalattal rendelkező Választmány munkájának segítése
- belső eljárási szabályzatok, dokumentációk rendszeres felülvizsgálata

10. Felelős irányítás

A Választmány/Vezetőség – minden szinten – az őt megválasztó tagoknak felelős.

A Választmány/Vezetőség fő feladata annak biztosítása, hogy a kitűzött célok teljesüljenek, a szervezet valódi eredményeket érjen el, a befektetett erőforrások hatékonysága maximalizálódjon, a szervezet értékeinek és hírnevének fennmaradását garantálják.

A Választmány/Vezetőség az ügyvezetéshez való viszonya egyértelmű, proaktív.

Ennek érdekében a főbb feladatok:

- tervezett módon törekszik erőforrás-mozgósító és egyéb feladatainak megvalósítására
- megbízható kockázatkezelő rendszerek és megfelelő egyeztető mechanizmusok kidolgozása, működtetése
- átlátható a döntéshozatal
- az irányítási rendszer korszerűsítése

11. Elszámoltathatóság/átláthatóság

A rászoruló, a szervezethez forduló embereknek, a támogatóknak, a Nemzetközi Federációnak, a kormánynak, az együttműködő partnereknek joguk van ahhoz, hogy lássák, hogyan történik a szükségletek felmérése, hogyan kerülnek a prioritások meghatározásra, hogyan történik a konkrét beavatkozások megtervezése, ellenőrzése, végrehajtása, eredmények/hatások mérése.

Ennek érdekében a főbb feladatok:

- világos szabályok, szabályzók kialakítása a nyílt ellenőrzésre és jelentéstételre,
- átlátható információ-megosztás
- a kedvezményezettek érdemi részvétele a munkában
- hatékony erőforrás-felhasználás
- tapasztalatok megosztása
- panaszkezelési módszerek kidolgozása, alkalmazása
- Federáció-szerte alkalmazott átfogó teljesítményi és elszámoltathatósági rendszer bevezetése
- az IFRC által biztosított eszközök és adatgyűjtő módszerek segítségével saját teljesítménymérő mutatók kidolgozása
  - o „megfelelés”, feddhetetlenség, „lefedettség”, „minőség”, „hatékonyság” területén
  - o IFRC által javasolt minimális mutatók beépítése
    - a szolgáltatást nyújtó önkéntesek, munkatársak és helyi szervezetek száma
    - az általuk elért emberek száma
    - a szolgáltatásokra, programokra kapott és felhasznált források

Elvárt eredmények:

- Kiterjedt, fenntartható nemzeti és helyi kapacitással rendelkező szervezet;
- Az önkéntesség kultúrájának megerősödése, az ifjúság vezető szerepének és részvételének megerősödése;
- A nemzeti társaság legsebezhetőbb emberek számára nyújtott programjainak, szolgáltatásainak fejlesztése és fenntartása.
- A sebezhető emberek nagyobb mértékű elérése, a sebezhetőségi helyzetek és kiváltó okaik korábbi észlelése;
- Nagyobb lakossági, kormányzati és partneri támogatás, és több erőforrás a sebezhetőségek kezelésére;
- A közösségi szempontok erőteljesebb érvényesítése a nemzetközi humanitárius és fejlesztési rendszerben és együttműködési megállapodásokban.
- Erősebb együttműködési, koordinációs és támogatási intézkedések a stratégiai célok eléréséhez;
- A Magyar Vöröskereszt tevékenységeinek jobb tervezése, teljesítményirányítása és elszámoltathatósága;